

Pamatnostādnes par grupas maksātspēju

Ievads

- 1.1. Šīs pamatnostādnes ir sagatavotas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1094/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (turpmāk "EAAPI regulas")¹, 16. pantu.
- 1.2. Pamatnostādnes attiecas uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapirošināšanas jomā (turpmāk tekstā — Maksātspējas II direktīvas)² 212.–235. pantu un 261.–263. pantu, kā arī Īstenošanas pasākumu 328. līdz 342. pantu³.
- 1.3. Šīs pamatnostādnes ir adresētas uzraudzības iestādēm saskaņā ar Maksātspējas II direktīvu.
- 1.4. Mērķis pamatnostādnēm par grupas maksātspējas aprēķinu ir precizēt un saskaņot grupas maksātspējas aprēķināšanas prasības.
- 1.5. Šīs pamatnostādnes tiek piemērotas visām grupas maksātspējas aprēķināšanas metodēm, ja vien nav norādīts citādi. Vajadzības gadījumā pamatnostādnēs tiek norādīta standarta formula vai iekšējais modelis.
- 1.6. Pamatnostādnēs ir sniegti norādījumi par EEZ grupu apstrādi Maksātspējas II direktīvas 215.–217. panta kontekstā.
- 1.7. Ja grupai tiek atļauts izmantot 2. metodi grupas maksātspējas aprēķināšanai un attiecīgā dalībvalsts ir īstenojusi Maksātspējas II direktīvas 227. panta 1. punktā noteikto iespēju, tad var tikt izmantotas vietējās maksātspējas kapitāla prasības un tas pašu kapitāls, ko nosaka attiecīgā trešā valsts.
- 1.8. Ja šajās pamatnostādnēs termini nav definēti, tad tiem ir ievadā minētajos tiesību aktos definētā nozīme.
- 1.9. Pamatnostādnes tiek piemērotas no 2015. gada 1. aprīļa.

¹ OV L 331, 15.12.2010., 48.–83. lpp.

² OV L 335, 17.12.2009., 1.–155. lpp.

³ OV L 12, 17.01.2015., 1.–797. lpp.

1. pamatnostādne — Grupas joma grupas maksātspējas aprēķināšanā

1.10. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai, kura ir atbildīga par grupas maksātspējas aprēķināšanu, ir jānodrošina, lai tās ietvertu visus riskus un saistītos uzņēmumus, kas pieder grupai, ja vien tas nav citādi izslēgts ar Maksātspējas II direktīvas 214. panta 2. punktu.

2. pamatnostādne — Konsolidācijas process

1.11. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai jāsniedz norādes visām saistītajām sabiedrībām par to, kā sagatavot datus grupas maksātspējas aprēķināšanai. Tām ir jāsniedz nepieciešamās instrukcijas konsolidētu, kombinētu vai apkopotu datu sagatavošanai atkarībā no izmantotās aprēķina metodes. Tām ir jānodrošina, lai grupas ietvaros tiktu atbilstoši un viendabīgi piemēroti to norādījumi attiecībā uz bilances posteņu atzīšanu un novērtēšanu, kā arī saistīto sabiedrību iekļaušanu un apstrādi.

3. pamatnostādne — Būtiskas un dominējošas ietekmes novērtējums

1.12. Nosakot grupas jomu, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai jānodrošina, lai tiktu īstenots jebkurš grupas uzraudzības iestādes pieņemtais lēmums saistībā ar ietekmes līmeni, ko efektīvi īsteno jebkurš uzņēmums pār citu uzņēmumu.

4. pamatnostādne — Grupas uzraudzības piemērošanas gadījums

1.13. Tā kā četri Maksātspējas II direktīvas 213. panta 2. punkta a) līdz d) apakšpunktā minētie grupas uzraudzības piemērošanas gadījumi nav savstarpēji izslēdzoši, tad uzraudzības iestādēm ir jāapsver dažādu šajā pantā minēto grupas uzraudzības gadījumu piemērošana tajā pašā grupā.

5. pamatnostādne — Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas mātesuzņēmuma, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības galvenās mītnes atrašanās trešā valstī

1.14. Saskaņā ar Maksātspējas II direktīvas 215. pantu, ja pastāv Maksātspējas II direktīvas 213. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā minētā apakšgrupa, izraudzītajai grupas uzraudzības iestādei, kā noteikts Maksātspējas II direktīvas 260. pantā, pēc apspriešanās ar citām attiecīgajām uzraudzības iestādēm, ir jānodrošina grupas uzraudzības aizmuguriska piemērošana galējā mātesuzņēmumā Eiropas Savienības līmenī.

1.15. Tomēr, ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas mātesuzņēmuma, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības galvenā mītne atrodas ārpus EEZ un tai ir piemērojama līdzvērtīga trešās valsts grupas uzraudzība, tad izraudzītajai grupas uzraudzības iestādei, kā noteikts Maksātspējas II direktīvas 260. pantā, ir jāpaļaujas uz trešās valsts grupas uzraudzības iestādes veikto grupas uzraudzību saskaņā ar Maksātspējas II direktīvas 261. pantu un jāatbrīvo trešās valsts grupa no grupas uzraudzības galējā Eiropas Savienības līmenī par katru gadījumu atsevišķi, ja tā ir iespējams

panākt efektīvāku grupas uzraudzību un tas netraucē uzraudzības iestāžu uzraudzības darbībām, kas katrai no šīm iestādēm ir jāveic individuāli.

1.16. Pēc apspriešanās ar citām attiecīgajām uzraudzības iestādēm izraudzītajai grupas uzraudzības iestādei, kā noteikts Maksātspējas II direktīvas 260. pantā, ir jāapsver efektīvāka grupas uzraudzība, kas tiek panākta, ievērojot šādus kritērijus:

- (a) pasaules mēroga grupas uzraudzība ļauj veikt koncentrētu riska novērtējumu, kam pakļautas EEZ apakšgrupa un tās struktūrvienības, ņemot vērā grupas struktūru, riska raksturu, pakāpi un sarežģītību un kapitāla piešķiršanu grupas ietvaros;
- (b) šobrīd starp trešās valsts grupas uzraudzības iestādi un EEZ uzraudzības iestādēm spēkā esošā sadarbība attiecībā uz attiecīgo grupu ir strukturēta un labi pārvaldīta ar regulāru sanāksmju un atbilstošas informācijas apmaiņas palīdzību uzraudzības iestāžu kolēģijas ietvaros, uz ko EEZ uzraudzības iestādes un EAAPĪ tiek aicinātas;
- (c) šajās regulārajās sanāksmēs tiek akceptēts ikgadējais darba plāns, tostarp kopīgas pārbaudes uz vietas, ko veic grupas uzraudzībā iesaistītās uzraudzības iestādes.

1.17. Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas mātesuzņēmuma, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības galvenā mītne atrodas ārpus EEZ un tai nepiemēro līdzvērtīgu trešās valsts uzraudzību, tad tiek piemērota grupas maksātspējas uzraudzība galvenā mātesuzņēmuma līmenī Eiropas Savienībā, ja pastāv Maksātspējas II direktīvas 213. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā noteiktā grupa. Ja šāda grupa nepastāv, tad uzraudzības iestādēm ir jāizlemj, vai saskaņā ar Maksātspējas II direktīvas 262. panta 2. punktu pieprasīt apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības izveidošanu, kuras galvenā mītne atrodas Eiropas Savienībā un kuras EEZ grupai piemēro grupas uzraudzību un grupas maksātspējas aprēķināšanu.

6. pamatnostādne — Mātesuzņēmums ir jauktas darbības apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība

1.18. Ja mātesuzņēmums ir jauktas darbības apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība, tad grupas maksātspējas aprēķināšana tiek piemērota jebkurai grupas daļai, kas atbilst Maksātspējas II direktīvas 213. panta 2. punkta a), b) vai c) apakšpunkta kritērijiem, nevis jauktas darbības apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai.

7. pamatnostādne — Aprēķina metodes piemērošana

1.19. Lai aprēķinātu grupas maksātspēju, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir jāņem vērā tā pati grupas joma, kas noteikta 1. pamatnostādnē, neatkarīgi no tā, vai tiek izmantota aprēķina 1. metode, aprēķina 2. metode vai abu metožu kombinācija.

8. pamatnostādne — Aprēķina metodes izvēle un grupas iekšējo darījumu novērtējums

1.20. Pieņemot lēmumu par to, vai vienīgi 1. metodes piemērošana nav atbilstoša saskaņā ar Īstenošanas pasākumu 328. panta 1. punkta e) apakšpunktu, grupas uzraudzības iestādei ir jāņem vērā grupas iekšējo darījumu esamība starp saistītajām sabiedrībām, ko var novērtēt atskaitīšanai un summēšanai un visām pārējām struktūrvienībām grupas maksātspējas aprēķina jomā.

9. pamatnostādne — Proporcionālā daļa

1.21. Ja saistītā sabiedrība ir saistīta ar citu uzņēmumu attiecībās, kas norādītas Direktīvas 83/349/EEK 12. panta 1. punktā, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir jānosaka proporcionālā daļa, kas izmantojama, aprēķinot grupas maksātspēju, neatkarīgi no aprēķina metodes izvēles.

1.22. Pēc noklusējuma ir jāizmanto 100 % proporcionālā daļa. Ja grupa vēlas izmantot kādu citu procentuālo rādītāju, tad tai ir jāizskaidro grupas uzraudzības iestādei, kāpēc tas ir lietderīgi. Pēc apspriešanās ar citām attiecīgajām uzraudzības iestādēm un pašu grupu, grupas uzraudzības iestādei ir jālemj par grupas izvēlētajās proporcionālās daļas atbilstību.

1.23. Aprēķinot grupas maksātspēju saskaņā ar 1. metodi, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir jānosaka proporcionālā daļa tās saistītajās sabiedrībās, pieņemot:

- (a) 100 %, ja tā ietver meitas sabiedrību saskaņā ar Īstenošanas pasākumu 335. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu, ja vien netiek nolemts citādi saskaņā ar 10. pamatnostādni;
- (b) procentuālo rādītāju, kas izmantots, sastādot konsolidētos finanšu pārskatus, ja tie ietver sabiedrības saskaņā ar Īstenošanas pasākumu 335. panta 1. punkta c) apakšpunktu;
- (c) parakstīto kapitāla daļu, kas tieši vai netieši pieder apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai, ja tas ietver saistītās sabiedrības saskaņā ar Īstenošanas pasākumu 335. panta 1. punkta e) apakšpunktu.

10. pamatnostādne — Kritēriji meitas sabiedrības maksātspējas deficīta atzīšanai proporcionāli

1.24. Lai pierādītu, ka meitas sabiedrības atbildība ir stingri ierobežota ar apdrošināšanas vai pārapirošināšanas meitas sabiedrības kapitāla daļu, kā to paredz Maksātspējas II direktīvas 221. panta 1. punktā, mātesuzņēmumam ir jāsniedz pierādījumi grupas uzraudzības iestādei, ka tiek ievēroti šādi kritēriji:

- (a) nav spēkā nekāds peļņas vai zaudējumu nodošanas līgums un nekādas garantijas, neto vērtības uzturēšanas līgumi vai citi mātesuzņēmuma vai jebkuras citas saistītas sabiedrības līgumi, kas nodrošina finanšu atbalstu;

- (b) ieguldījums meitas sabiedrībā netiek uzskatīts par mātesuzņēmuma stratēģisko ieguldījumu;
 - (c) mātesuzņēmums negūst nekādu labumu no dalības meitas sabiedrībā, ja šādas priekšrocības var izpausties tādu grupas iekšējo darījumu formā kā, piemēram, aizdevumi, pārapirošināšanas līgumi vai pakalpojumu līgumi;
 - (d) meitas sabiedrība nav galvenā grupas uzņēmējdarbības modeļa daļa, jo īpaši attiecībā uz produktu piedāvājumu, klientu bāzi, apdrošināšanu, izplatīšanu, investīciju stratēģiju un pārvaldību; turklāt tā nedarbojas ar to pašu nosaukumu vai zīmolu un grupas augstākās vadības līmenī nepastāv savstarpēji saistītas atbildības jomas;
 - (e) rakstiska vienošanās starp mātesuzņēmumu un meitas sabiedrību nepārprotami ierobežo mātesuzņēmuma atbalstu gadījumā, ja rodas maksātspējas deficīts šīs meitas sabiedrības mātesuzņēmuma kapitāla daļā. Turklāt, meitas sabiedrībai ir jābūt savai stratēģijai, ar kuru atrisināt maksātspējas deficītu, piemēram, garantijām no mazākuma akcionāriem.
- 1.25. Ja iekšējā modeļa jomā ir iekļauta meitas sabiedrība, lai aprēķinātu grupas maksātspējas kapitāla prasību, tad grupas uzraudzības iestādei nav jāļauj mātesuzņēmumam ņemt vērā meitas sabiedrības maksātspējas deficītu proporcionāli.
- 1.26. Grupas uzraudzības iestādei ir jānovērtē šie kritēriji pēc apspriešanās ar citām attiecīgajām uzraudzības iestādēm un pašu grupu par katru gadījumu atsevišķi, ņemot vērā grupas īpašās pazīmes.
- 1.27. Mātesuzņēmuma stingri ierobežotās atbildības statuss ir pakļauts grupas uzraudzības iestādes ikgadējam gada pārskatam.
- 1.28. Mātesuzņēmumam un meitas sabiedrībai ir jāatklāj grupas uzraudzības iestādes pozitīvais lēmums, kas ļauj atzīt maksātspējas deficītu proporcionāli, lai informētu apdrošinājuma ņēmējus un investorus, kas ir būtiska informācija grupas kapitāla vadības sadaļā un atsevišķā maksātspējas un finanšu stāvokļa pārskatā.
- 1.29. Sagatavojot konsolidētā pārskata datus, izmantojot 1. metodi, meitas sabiedrības pašu kapitāls un maksātspējas kapitāla prasība ir jāaprēķina proporcionāli, nevis piemērojot pilnu konsolidāciju.
- 1.30. Sagatavojot kopējos datus, izmantojot 2. metodi, meitas sabiedrības pašu kapitāls un maksātspējas kapitāla prasība ir jāaprēķina, izmantojot šīs meitas sabiedrības proporcionālo daļu, arī maksātspējas deficīta gadījumā.

11. pamatnostādne — Speciālo saistīto sabiedrību apstrāde grupas maksātspējas aprēķināšanai

- 1.31. Ja citu finanšu nozari sabiedrības veido grupu, kurai tiek piemērota nozares kapitāla prasība, tad apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir jāizmanto šīs grupas maksātspējas prasības, nevis katras individuālās sabiedrības prasību summa, aprēķinot grupas maksātspēju.

12. pamatnostādne — Meitas sabiedrības maksājums grupas maksātspējas kapitāla prasībā

- 1.32. Izmantojot 1. metodi un piemērojot standarta formulu, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai jāapreķina meitas sabiedrības maksājums grupas maksātspējas kapitāla prasībā saskaņā ar I tehnisko pielikumu.
- 1.33. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībām, apdrošināšanas starpniecības pārvaldītājsabiedrībai, kas ir konsolidētas saskaņā ar Īstenošanas pasākumu 335. pantu, individuālās maksātspējas kapitāla prasības maksājums ir jāapreķina, ņemot vērā proporcionālo daļu, kas izmantota konsolidētā pārskata datu noteikšanai.
- 1.34. Ja konsolidētās grupas maksātspējas kapitāla prasība ir apreķināta, pamatojoties uz iekšējo modeli, tad meitas sabiedrības maksājumam grupas maksātspējas kapitāla prasībā ir jābūt šīs meitas sabiedrības maksātspējas kapitāla prasības un procentuālās daļas reizinājumam, kas atbilst diversifikācijas ietekmei attiecībā uz šo meitas sabiedrību saskaņā ar iekšējo modeli.
- 1.35. Izmantojot 2. metodi, meitas sabiedrības maksājumam grupas maksātspējas kapitāla prasībā ir jābūt individuālās maksātspējas kapitāla prasības proporcionālajai daļai, jo grupas līmenī netiek ņemtas vērā nekādas diversifikācijas ietekmes.

13. pamatnostādne — Saistīto sabiedrību, kas nav meitas sabiedrības, pašu kapitāla pieejamība grupas līmenī

- 1.36. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktas darbības finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir jānovērtē saistīto apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību un apdrošināšanas starpniecības pārvaldītājsabiedrību un starpniecības jaukto finanšu pārvaldītājsabiedrību, kas nav meitas sabiedrības, un trešo valstu saistīto apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību, apdrošināšanas starpniecības pārvaldītājsabiedrību un starpniecības jaukto finanšu pārvaldītājsabiedrību, kas nav meitas sabiedrības, pašu kapitāla pieejamība saskaņā ar Maksātspējas II direktīvas 222. panta 2. punktu un Īstenošanas pasākumu 330. pantu, ja šo sabiedrību pašu kapitāla posteņi būtiski ietekmē grupas pašu kapitāla summu vai grupas maksātspēju. Tām ir jāpaskaidro grupas uzraudzības iestādei, kā novērtējums tika veikts.
- 1.37. Grupas uzraudzības iestādei ciešā sadarbībā ar citām attiecīgajām uzraudzības iestādēm ir jāpārskata grupas veiktais novērtējums.

14. pamatnostādne – Mazākuma interešu apstrāde saistībā ar grupas maksāspējas kapitāla prasību

1.38. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktas darbības finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir jāapreķina mazākuma interešu apjoms izmantojamā pašu kapitālā, kas tiek atskaitīts no grupas pašu kapitāla par katru meitas sabiedrību šādā secībā:

1. apreķina izmantojamo pašu kapitālu, kas pārsniedz meitas sabiedrības maksājumu grupas maksāspējas kapitāla prasībā;
2. nosaka un atskaita nepieejamā pašu kapitāla apjomu, kas pārsniedz meitas sabiedrības maksājumu grupas maksāspējas kapitāla prasībā no izmantojamā pašu kapitāla, kas apreķināts 1. solī;
3. apreķina mazākuma interešu daļu, kas atskaitāma no grupas pašu kapitāla, reizinot mazākuma daļu ar 2. soļa rezultātu.

15. pamatnostādne – Norobežoto līdzekļu apstrāde un atbilstības pielāgojuma portfeļi saskaņā ar grupas maksāspējas kapitāla prasību

1.39. Visām sabiedrībām, kas iekļautas grupas maksāspējas apreķinā, izmantojot 1. metodi, un sabiedrībām nelīdzvērtīgās trešās valstīs, kas iekļautas grupas maksāspējas apreķinā, izmantojot 2. metodi, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai jāpiemēro norobežoto līdzekļu un atbilstības pielāgojuma portfeļu principi, kā noteikts Īstenošanas pasākumu 81. pantā un Īstenošanas pasākumu 217. pantā.

1.40. Sabiedrībām līdzvērtīgās trešās valstīs, kas iekļautas grupas maksāspējas apreķinā, izmantojot 2. metodi, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai jānosaka jebkādi ierobežojumi attiecībā uz sabiedrības pašu kapitālu aktīvu vai pasīvu norobežošanas vai līdzīgu pasākumu dēļ saskaņā ar līdzvērtīgu maksāspējas režīmu. Šie ierobežojumi ir jāņem vērā grupas maksāspējas apreķinā kā daļa no pašu kapitāla pieejamības novērtējuma grupas līmenī.

1.41. Apreķinot grupas maksāspējas kapitāla prasību pēc 1. metodes, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai nav jālikvidē grupas iekšējie ar pasīviem un aktīviem saistītie darījumi ar katru būtisko norobežoto kapitāla struktūru vai katru atbilstības pielāgojuma portfeļi un atlikušajiem konsolidēto pārskatu datiem. Grupas maksāspējas kapitāla prasībai, kas apreķināta, pamatojoties uz konsolidēto pārskatu datiem, jābūt kopsummai no:

- (a) fiktīvās maksāspējas kapitāla prasības katram būtiskam norobežotam fondam un katram atbilstības pielāgojuma portfelim, kas apreķināti ar grupas iekšēju darījumu bruto norobežoto kapitāla struktūru aktīviem un pasīviem;
- (b) (diversificētās) grupas maksāspējas kapitāla prasības attiecībā uz pārējiem konsolidēto pārskatu datiem (izņemot visu būtisko norobežoto

līdzekļu aktīvus un pasīvus, taču ietverot visu nebūtisko norobežoto līdzekļu aktīvus un pasīvus). Aprēķinot grupas maksājspējas kapitāla prasības attiecībā uz pārējiem konsolidēto pārskatu datiem, grupas iekšējie darījumi ir jāizslēdz, savukārt grupas iekšējie darījumi starp pārējiem konsolidēto pārskatu datiem un būtiskiem norobežotajiem līdzekļiem nav jāizslēdz.

- 1.42. Ja grupa izmanto iekšējo modeli grupas Maksājspējas kapitāla prasības (turpmāk tekstā "MKP") aprēķināšanai, tai ir jāievēro norādījumi, kas izklāstīti pamatnostādņu par norobežotajiem līdzekļiem 13. pamatnostādņē.
- 1.43. Konsolidēto pārskatu datiem, kas izmantoti grupas pašu kapitāla aprēķinam, ir jābūt grupas iekšējiem neto darījumiem, kā noteikts Īstenošanas pasākumu 335. panta 3. punktā. Tādēļ visiem grupas iekšējiem darījumiem starp būtiskiem norobežotajiem līdzekļiem un pārējiem konsolidēto pārskatu datiem jābūt izslēgtiem no grupas pašu kapitāla aprēķina.
- 1.44. Konsolidēto pārskatu datus pēc 1. metodes identificētai katrai būtiskai norobežotā kapitāla struktūrai un katram atbilstības pielāgojuma portfelim apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai jāaprēķina ierobežotie pašu kapitāla posteņi, izmantojot tos pašus norobežotā kapitāla struktūras aktīvus un pasīvus, kas tika izmantoti fiktīvā maksājspējas kapitāla prasību vai atbilstības pielāgojuma portfeļa aprēķinam, kā iepriekš aprakstīts, t. i., grupas iekšējos bruto darījumus.
- 1.45. Tādēļ kopējam ierobežotajam pašu kapitālam norobežotās kapitāla struktūras vai atbilstības pielāgojuma portfeļa ietvaros, kas atskaitāms no grupas izlīdzināšanas rezerves, ir jābūt summai no visa EEZ apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībās identificēto būtiskā ierobežotā pašu kapitāla un jebkurā ārpus EEZ apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības identificētā ierobežotā pašu kapitāla konsolidēto pārskatu datu jomā.

16. pamatnostādne — Korekcijas attiecībā uz nepieejamo pašu kapitālu grupas izmantojamā pašu kapitāla aprēķinam

- 1.46. Izmantojot 1. metodi, apdrošināšanas un pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir jāatskaita daļa no saistīto sabiedrību pašu kapitāla, kas nav pieejama saistībā ar grupas maksājspējas kapitāla prasību no izmantojamā pašu kapitāla posteņiem un konsolidētās grupas pašu kapitāla attiecīgajiem līmeņiem.
- 1.47. Izmantojamās grupas pašu kapitāla aprēķināšana, lai nosegtu grupas maksājspējas kapitāla prasību un minimālo konsolidētās grupas maksājspējas kapitāla prasību, ir jāveic šādi:
 - (a) grupas pašu kapitāls tiek aprēķināts, pamatojoties uz konsolidēto pārskatu datiem, kā minēts Īstenošanas pasākumu 335. panta a) līdz f) apakšpunktā, atskaitot jebkādus grupas iekšējos darījumus;
 - (b) grupas pašu kapitāls tiek iedalīts līmeņos;

- (c) pieejamais grupas pašu kapitāls tiek aprēķināts, atņemot grupas korekcijas attiecīgajā grupas līmenī;
 - (d) uz izmantojamo pašu kapitālu attiecas tie paši līmeņu sadalījuma ierobežojumi individuālā līmenī, lai segtu grupas maksātspējas kapitāla prasību un minimālo konsolidētās grupas maksātspējas kapitāla prasību.
- 1.48. Izmantojot 2. metodi, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir jāizmanto saistīto sabiedrību izmantojamā pašu kapitāla summa, atskaitot nepieejamo pašu kapitālu grupas līmenī.
- 1.49. Abām aprēķina metodēm, kad nepieejamais pašu kapitāls ir ticis klasificēts vairāk nekā vienā līmenī, grupas uzraudzības iestādei ir jāizskaidro kārtība, kādā tie tiek atskaitīti no dažādiem līmeņiem.

17. pamatnostādne – Grupas uzraudzības iestādes veiktais nepieejamā pašu kapitāla novērtēšanas process

- 1.50. Pārrobežu grupas gadījumā grupas uzraudzības iestādei ir jāapspiež tās nepieejamā pašu kapitāla novērtējums ar citām attiecīgajām uzraudzības iestādēm kolēģijas ietvaros un apdrošināšanas un ar pārapirošināšanas dalības sabiedrību, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrību vai jaukto finanšu pārvaldītājsabiedrību. Procesam ir jābūt šādam:
- (a) savā periodiskajā uzraudzības pārskatā apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir jāsniedz grupas uzraudzības iestādei savs novērtējums par nepieejamo pašu kapitālu visām grupas maksātspējas aprēķinā iekļautajām sabiedrībām. Tām ir arī jāpaskaidro korekcijas, kas veiktas, lai atskaitītu nepieejamo pašu kapitālu;
 - (b) grupas uzraudzības iestādei ir jāapspiež savs nepieejamā pašu kapitāla novērtējums kolēģijas ietvaros, kā arī ar grupu;
 - (c) katrai uzraudzības iestādei ir jāsniedz savs novērtējums par pašu kapitāla pieejamību grupas līmenī saistībā ar uzraugāmajām sabiedrībām;
 - (d) grupas uzraudzības iestādei ir jāapspiež ar citām attiecīgajām uzraudzības iestādēm, vai pašu kapitāla pieejamība mainās, novērtējot to individuālajā vai grupas līmenī.
- 1.51. Valsts grupas gadījumā grupas uzraudzības iestādei ir jāapspiež tās nepieejamā pašu kapitāla novērtējums ar apdrošināšanas un pārapirošināšanas dalības sabiedrību, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrību vai jaukto finanšu pārvaldītājsabiedrību.
- 1.52. Procesam ir jābūt šādam:
- (a) savā periodiskajā uzraudzības pārskatā apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai jāsniedz grupas uzraudzības iestādei savs novērtējums par nepieejamo pašu kapitālu visām grupas maksātspējas aprēķinā iekļautajām sabiedrībām.

Tām ir arī jāpaskaidro korekcijas, kas veiktas, lai atskaitītu nepieejamo pašu kapitālu;

- (b) grupas uzraudzības iestādei ir jāapspiež tās nepieejamā pašu kapitāla novērtējums ar grupu.

18. pamatnostādne — Izlīdzināšanas rezerve grupas līmenī

1.53. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir jānodrošina, ka izlīdzināšanas rezerve grupas līmenī tiek balstīta uz Īstenošanas pasākumu 70. pantu. Jo īpaši, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai grupas līmenī ir jāņem vērā:

- (a) apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrības, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības un saistīto sabiedrību turēto pašu akciju vērtība;
- (b) ierobežoto pašu kapitāla posteņi, kas pārsniedz teorētisko maksātspējas kapitāla prasību norobežoto līdzekļu un atbilstības pielāgojuma portfeļu gadījumā grupas līmenī.

19. pamatnostādne — Konsolidēto pārskatu datu noteikšana grupas maksātspējas aprēķināšanai

1.54. Konsolidēto pārskatu dati ir jāaprēķina, pamatojoties uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem, kas ir novērtēti saskaņā ar Maksātspējas II direktīvas noteikumiem attiecībā uz bilances posteņu atzišanu un novērtēšanu, kā arī saistīto sabiedrību iekļaušanu un apstrādi.

20. pamatnostādne — Ārvalstu valūtas noteikšana valūtas riska aprēķināšanas nolūkā

1.55. Ārvalstu valūtas riska kapitāla prasībai jāņem vērā jebkura attiecīgā riska mazināšanas tehnika, kas atbilst Īstenošanas pasākumu 209.–215. pantā noteiktajām prasībām. Ja konsolidētā maksātspējas kapitāla prasība ir aprēķināta, izmantojot standarta formulu, tad arī grupas līmenī ir jāņem vērā visi konsolidēto finanšu pārskatu ārvalstu valūtā izteiktie ieguldījumi saskaņā ar Īstenošanas pasākumu 188. pantu.

21. pamatnostādne — Minimālā konsolidētās grupas maksātspējas kapitāla prasība (minimālā grupas maksātspējas kapitāla prasība)

1.56. Nosakot minimālo konsolidētās grupas maksātspējas kapitāla prasību, ja izmantota tiek tikai 1. metode vai kombinācijā ar 2. metodi, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir jāizmanto šādas kapitāla prasības:

- (a) minimālās EEZ atļauto apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrību kapitāla prasības, kas iekļautas 1. metodes jomā;
- (b) vietējās kapitāla prasības, kuru gadījumā atļauja ir jāatsauc trešās valsts apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrībām, kas iekļautas 1. metodes jomā, neatkarīgi no jebkāda līdzvērtības konstatējuma.

22. pamatnostādne — Minimālā konsolidētās grupas maksāspējas kapitāla prasība

1.57. Ja izmantota tiek vienīgi 1. metode vai kombinācijā ar 2. metodi un minimālā konsolidētās grupas maksāspējas kapitāla prasība vairs netiek ievērota vai pastāv neatbilstības risks tuvāko trīs mēnešu laikā, tad grupas līmenī ir jāpiemēro Maksāspējas II direktīvas 139. panta 1. un 2. punktā minētie uzraudzības pasākumi atsevišķas minimālās kapitāla prasības neatbilstībai.

23. pamatnostādne — Grupai raksturīgo risku apstrāde

1.58. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir jāaprēķina grupas maksāspējas kapitāla prasība, ņemot vērā visus izmērāmos, būtiskos specifiskos riskus grupas līmenī, kuri var ietekmēt grupas maksāspēju un finanšu stāvokli. Ja grupas raksturīgie riski ir būtiski, tad grupai ir jāizmanto grupai raksturīgie parametri vai parciāls iekšējais modelis maksāspējas kapitāla prasības aprēķināšanai atbilstoši grupai raksturīgajiem riskiem.

1.59. Šie riski ir:

- (a) riski, kas pastāv arī individuālā līmenī, taču kuru ietekme grupas līmenī būtiski atšķiras (kuri darbojas savādāk); vai
- (b) riski, kas pastāv tikai grupas līmenī.

1.60. Grupas maksāspējas kapitāla prasība šo risku izmērāmajai daļai ir jāaprēķina šādi:

- (a) gadījumā, kas aprakstīts (a) apakšpunktā, piemērojot dažādas kalibrēšanas attiecīgajiem risku moduļiem vai apakšmoduļiem atšķirībā no tiem, kas izmantoti individuālā līmenī, vai piemērojot attiecīgus scenārijus;
- (b) gadījumā, kas aprakstīts (b) apakšpunktā, piemērojot attiecīgus scenārijus.

1.61. Ja grupa nespēj atspoguļot riska profilu maksāspējas kapitāla prasībā specifisko risku dēļ, kuri, kā iepriekš aprakstīts, pastāv grupas līmenī, grupas uzraudzības iestādei pēc apspriešanās ar citām attiecīgajām uzraudzības iestādēm, ja nepieciešams, ir jāspēj piemērot grupas kapitāla palielinājumu, kā noteikts paredz Maksāspējas II direktīvas 232. panta a) apakšpunktā un 233. panta 6. punktā.

24. pamatnostādne — Riska profila kapitāla palielinājums, izmantojot 1. metodi

1.62. Ja saistītajai sabiedrībai ir noteikta riska profila kapitāla palielinājuma prasība un šī saistītā sabiedrība ir konsolidēta saskaņā ar 1. metodi, tad grupas uzraudzības iestādei grupas līmenī ir jānovērtē nozīmīgums riska profila novirzei no maksāspējas kapitāla prasības pamatā esošajiem pieņēmumiem, kā tas ir aprēķināts, izmantojot standarta formulu vai iekšējo modeli, un jāapsver nepieciešamība piemērot kapitāla palielinājumu grupas maksāspējas kapitāla prasībai.

25. pamatnostādne — Pārvaldības kapitāla palielinājums, izmantojot

1. metodi

1.63. Ja grupas saistītajai sabiedrībai ir noteikta pārvaldības kapitāla palielinājuma prasība un šī saistītā sabiedrība ir konsolidēta saskaņā ar 1. metodi, tad grupas uzraudzības iestādei grupas līmenī ir jānovērtē nozīmīgums novirzei no Maksātspējas II direktīvas 41.–49. pantā minētajiem standartiem un jāapsver nepieciešamība piemērot kapitāla palielinājumu grupas maksātspējas kapitāla prasībai.

26. pamatnostādne — Individuāla līmeņa novirzes novērtējums, ja ir identificēta būtiska novirze grupas līmenī

1.64. Ja grupas līmenī ir identificēta būtiska novirze, tad saistītās sabiedrības uzraudzības iestādei ir jānovērtē, vai šī novirze izriet no riska profila vai sistēmas pārvaldības saistītās sabiedrības līmenī.

1.65. Ja tas tā ir, tad attiecīgajai uzraudzības iestādei ir jānovērtē nozīmīgums novirzei no riska profila vai no pārvaldes sistēmas standartiem un jāapsver kapitāla palielinājuma uzlikšanas nepieciešamība saistītās sabiedrības līmenī.

27. pamatnostādne — Kapitāla palielinājums, izmantojot 2. metodi

1.66. Ja visa grupas maksātspējas kapitāla prasība vai tās daļa ir aprēķināta, izmantojot 2. metodi, tad jebkuram riska profila kapitāla palielinājumam, ko piemēro saistītajai sabiedrībai, kura ir iekļauta saskaņā ar 2. metodi, ir jābūt pievienotam grupas maksātspējas kapitāla prasībai par proporcionālo daļu, kā norādīts Maksātspējas II direktīvas 221. panta 1. punkta b) apakšpunktā. Individuālajā un grupas līmenī ir jāvairās no dubultas vienas un tās pašas novirzes no riska profila uzskaites.

Atbilstības un ziņojumu sniegšanas noteikumi

1.67. Šajā dokumentā ir ietvertas pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar EAAPI regulas 16. pantu. Saskaņā ar EAAPI regulas 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm jācenšas nodrošināt atbilstību pamatnostādnēm un ieteikumiem.

1.68. Kompetentajām iestādēm, kas nodrošina atbilstību vai gatavojas nodrošināt atbilstību šīm pamatnostādnēm, atbilstošā veidā jāietver tās savā tiesiskajā regulējumā vai uzraudzības sistēmā.

1.69. Kompetentās iestādes divu mēnešu laikā pēc tulkoto versiju izdošanas apstiprina EAAPI, ka tās nodrošina atbilstību vai gatavojas nodrošināt atbilstību šīm pamatnostādnēm, minot neatbilstības iemeslus.

1.70. Ja līdz minētajam termiņam atbilde nav saņemta, tiek uzskatīts, ka kompetentā iestāde nenodrošina atbilstību ziņošanas noteikumiem un par to attiecīgi tiks ziņots.

Nobeiguma noteikums par pārskatiem

1.71. EAAPI veic šo pamatnostādņu pārskatīšanu.

I tehniskais pielikums

Apdrošināšanas un pārapirošināšanas meitas sabiedrības maksājuma grupas maksātspējas kapitāla prasībā (MKP) aprēķins [12., 14. un 15. pamatnostādne]

$$\text{Contr}_j = \text{MKP}_j \times \text{MKPdiversificēts} / \sum_i \text{MKPisolo}$$

Kur:

- MKP_j ir sabiedrības j MKP individuālas struktūrvienības līmenī;
- MKPdiversificēta = MKP, kas aprēķināta saskaņā ar Īstenošanas pasākumu 336. panta a) apakšpunktu;
- MKPisolo ir MKP dalības sabiedrības individuālas struktūrvienības un katras saistītās apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības un trešās valsts apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrības, kas iekļauta MKPdiversificēta aprēķinā, līmenī;
- koeficients ir proporcionāla korekcija sakarā ar diversifikācijas seku atzīšanu grupas līmenī.

Sabiedrībām, kuras saskaņā ar Īstenošanas pasākumu 335. panta 1. punkta c) apakšpunktu ar proporcionālo konsolidāciju ir iekļautas konsolidēto pārskatu datos, iepriekš minētajā aprēķinā ir iekļauta tikai MKP proporcionālā daļa individuālas struktūrvienības līmenī.